

**UCHWAŁA NR XIX/131/2026
RADY GMINY W NOWYM KAWĘCZYNIE**

z dnia 26 marca 2026 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2026-2028 w Gminie Nowy Kawęczyn

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, zm.: Dz.U. z 2025r. poz. 1436), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49, zm.: Dz.U. z 2025r. poz. 1301, Dz.U. z 2026r. poz. 203) Rada Gminy w Nowym Kawęczynie uchwala co następuje:

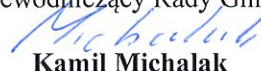
§ 1. Uchwala się „Gminny program wspierania rodziny na lata 2026-2028 w Gminie Nowy Kawęczyn”, zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Program, o którym mowa w §1, realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie przy udziale placówek oświatowych z terenu Gminy Nowy Kawęczyn, organizacji pozarządowych, kościołów, związków wyznaniowych.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowy Kawęczyn.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Kamil Michalak

Gminny program wspierania rodziny

na lata 2026-2028

w Gminie Nowy Kawęczyn

wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 został opracowany w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Niniejszy program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w latach 2023-2025. Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. Dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych. To na osobach dorosłych ciąży obowiązek zapewnienia dzieciom właściwych warunków do opieki i harmonijnego rozwoju. Dziecko ma prawo do wychowywania się w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia. Dlatego też w programie położono nacisk na pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzinom dysfunkcyjnym i wieloprogowym. Istotnym elementem programu są również działania profilaktyczne, integracyjne, aktywizujące, zapobiegające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego, lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 opracowanego w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest strategicznym dokumentem Gminy Nowy Kawęczyn mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne. Realizowane w ramach Programu zadania będą koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie przywracając jej zdolność do prawidłowego wypełniania ról opiekuńczych i wychowawczych.

I. Podstawa prawna

Gminny Program wspierania rodziny na lata 2026-2028 w Gminie Nowy Kawęczyn jest zgodny z:

- a) ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- b) ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- c) ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- d) ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- e) ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- f) ustawą z dnia 4 listopada 2016. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- g) ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
- h) ustawą z dnia 7 września 2007r. o pomocy uprawnionym do alimentów,
- i) ustawą z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- j) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2024-2030.

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE NOWY KAWĘCZYN

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych pozyskanych od instytucji, które w swojej pracy zajmują się opieką nad dzieckiem i rodziną. Dzięki współpracy w procesie tworzenia diagnozy udało się zgromadzić informacje pozwalające na stworzenie obrazu sytuacji, w jakiej znajdują się obecnie rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Nowy Kawęczyn. Na ich podstawie zidentyfikowane zostały najważniejsze problemy stanowiące punkt wyjścia do opracowania programu.

Z analizy danych statystycznych wynika, że główną przyczyną złego funkcjonowania rodzin jest ubóstwo, które jest następstwem bezrobocia oraz takich czynników dysfunkcyjnych jak: przemoc domowa, alkoholizm, niepełnosprawność i długotrwała choroba. Wskazane powyżej dysfunkcje bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, brak kompetencji wychowawczych, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego. W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przesłanek.

Problemy społeczne w gminie Nowy Kawęczyn rozwiązuje przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policją, placówkami oświatowymi, sądem, zakładami opieki zdrowotnej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interdyscyplinarnym.

Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie w ramach pracy socjalnej udziela swoim klientom pomocy w realizacji podstawowych funkcji rodziny i wspiera w wypełnianiu zadań wychowawczych mając zawsze na względzie dobro dzieci. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną w pieczy zastępczej. Praca z wybraną rodziną jest prowadzona do momentu osiągnięcia przez tę rodzinę stabilizacji życiowej umożliwiającej podstawowe wypełnianie obowiązków wobec małoletnich dzieci.

III. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Celem głównym Programu jest tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania w środowisku.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.

Zadania:

- Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnie z normami i wartościami społecznymi,
- Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną,
- Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Kierowanie potencjalnych sprawców przemocy do programów korekcyjno-edukacyjnych,
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych dziecka.

2. Wsparcie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

Zadania:

- Udzielanie pomocy finansowej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie,
- Świadczenie pomocy w postaci zasiłku na zakup posiłku dla osób i rodzin w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
- Wydawanie żywności rodzinom najuboższym zakwalifikowanym do Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027,
- Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązaniu już istniejących.

Zadania:

- Współpraca szkół, policji, służby zdrowia, OPS, sądów, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji,
- Stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej,
- Doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników)
- Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz informowanie o miejscach pomocy.

4. Inicjowanie i rozwój różnorodnych działań na rzecz dzieci i młodzieży.

Zadania:

- Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych skierowanych bezpośrednio do rodziców i dzieci,
- Organizowanie czasu wolnego dzieciom w formie kolonii, zimowisk, spotkań, imprez,
- Zapewnienie w środowisku lokalnym dzieciom i młodzieży wymagającym wsparcia i pomocy opieki i oddziaływania wychowawczego.

IV. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 dla Gminy Nowy Kawęczyn ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących rezultatów:

- poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo wychowawczej i przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,
- ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami, uzależnieniami,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- podniesienie świadomości społeczeństwa o dostępnych formach wsparcia rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych,
- rozwijanie współpracy różnorodnych podmiotów na rzecz wspierania rodziny,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji.

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami	Programu	są	w szczególności:
➤ rodziny,	w tym niewydolne	wychowawczo,	niezaradne życiowo,
➤ rodziny	żyjące w ubóstwie,	w tym dotknięte	bezrobociem,
➤ rodziny		dotknięte	przemocą,
➤ dzieci i młodzież	zagrożona	niedostosowaniem	społecznym,
➤ rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności.			

Program skierowany jest do wszystkich rodzin wychowujących dzieci na terenie Gminy Nowy Kawęczyn, w szczególności tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Adresatami Programu są rodziny, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały pozbawione władzy rodzicielskiej, a także tych których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej. Odbiorcami Programu są również przedstawiciele instytucji i służb zaangażowanych w realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami

środowiska lokalnego, tj. instytucjami państwowymi, samorządowymi, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości do wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie i zostanie zbudowana platforma wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.

VI. PARTYCYPACJA W KOSZTACH UMIESZCZANIA DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem go po raz pierwszy ponosi koszty w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

VII. Czas realizacji programu

Gminny program wsparcia rodziny będzie realizowany w latach 2026-2028.

VIII. Realizatorzy i partnerzy programu

Realizatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie we współpracy z:

- Urzędem Gminy w Nowym Kawęczynie,
 - Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- placówkami oświatowymi,
- organizacjami pozarządowymi.

IX. Monitoring i EWALUACJA PROGRAMU

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają być informacją zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Dane te zostaną pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt z rodzicami biologicznymi, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnymi form pomocy rodzinie.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny.

Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art.179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów:

- 1) Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej,
- 2) Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego,
- 3) Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- 4) Liczba dzieci powracających z systemu pieczy zastępczej do rodzin naturalnych,
- 5) Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli,
- 6) Liczba dzieci korzystających z Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu”
- 7) Liczba udzielonych stypendiów o charakterze socjalnym,
- 8) Liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętych pracą socjalną.

X. Źródła finansowania programu

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Nowy Kawęczyn. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

W roku 2026 uwzględniono w budżecie kwotę 19 000 zł na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej.

XI. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Nowy Kawęczyn oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku.

Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu swojego własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły.

Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Nowy Kawęczyn.